

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Voorjaarsrapportage 2016 Numer: Bestuursstukken\2107	Agendapunt: 4
--	----------------------

DB: Ja 7-6-2016	BPP: Ja 22-6-2016	FAZ: Ja 22-6-2016	VVSW: Ja 22-6-2016	AB: Ja 6-7-2016
---------------------------	-----------------------------	-----------------------------	------------------------------	---------------------------

Opsteller: Eenje van Wijngaarden, 0598-693899 Personeelszaken, Financiën en Bedrijfsvoering	Opdrachtgever: Klaas de Veen	Portefeuillehouder: Jakob Bartelds
--	--	--

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☐ Juridisch ☐ Financieel ☒ Staf ☐ Communicatie
---

Externe betrokkenen:	Reden:
	N.v.t.

Samenvatting: De voorjaarsrapportage (VJR) 2016 stipt een aantal beleidsmatige ontwikkelingen aan en geeft de financiële stand van zaken weer.
--

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Ja Zie de 1e begrotingswijziging 2016.
--

AB Voorstel: <ul style="list-style-type: none"> - kennis te nemen van de voorjaarsrapportage 2016; - de eerste begrotingswijziging 2016 vast te stellen; - de baggerkredieten "Hoogezand en omgeving" (627), "Meedenerdiep" (690) en "stedelijk gebied Groningen" (700) samen te voegen tot één krediet van € 700.000,-; - het krediet van het project "Vispassages Waddenfonds" (479) te verhogen met € 80.000,- tot € 295.000,-; - binnen het project "Gemaal Rozema revisie" extra werkzaamheden aan de keersluis uit te voeren voor maximaal € 35.000,-. Dit bedrag kan worden gedekt binnen het huidige krediet.

Bijlagen: Ja <ul style="list-style-type: none"> - Bijlage I: overzicht voor- en nadelen VJR 2016; - Bijlage II: toelichting op overzicht voor- en nadelen VJR 2016; - Bijlage III: eerste begrotingswijziging 2016.

Bestuursvoorstel

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

-

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Hierbij bieden wij de voorjaarsrapportage 2016 (VJR 2016) aan. De inhoudsopgave van deze voorjaarsrapportage ziet er als volgt uit:

1. Inleiding
2. Beleidsmatige voortgang 2016
3. Verloop financieel beheer, fiscale aangelegenheden, investeringsprogramma en treasury
4. Voorstel
5. Bijlagen:
  - I: Overzicht voor- en nadelen voorjaarsrapportage 2016
  - II: Toelichting op overzicht voor- en nadelen voorjaarsrapportage 2016
  - III: Eerste begrotingswijziging 2016

1. Inleiding

Via de VJR rapporteert het dagelijks bestuur over belangrijke ontwikkelingen die alle facetten van het waterschap raken. Vertrekpunt hierbij is de vastgestelde begroting. De rapportage kan gaan over de uitvoering van het programmaplan en het investeringsprogramma, algemene ontwikkelingen die ons (kunnen gaan) raken en financiële- of fiscale zaken. De rapportage gaat in op uitzonderingen. Als dagelijks bestuur proberen wij de rapportage zo beknopt mogelijk, overzichtelijk en leesbaar te houden.

De begroting 2016 is vastgesteld met een negatief saldo op de baten en lasten van € 2.174.000,-. Dat negatieve saldo is aangevuld tot nul door onttrekkingen aan de algemene reserves van € 1.008.000,- en een onttrekking aan onze bestemmingsreserves van € 1.166.000,-. De bestemmingsreserves (“afkoopsommen algemeen”) gebruiken we om de kosten van het “minder activeren” (niet meer toerekenen van manuren en bouwrente aan projecten) te dekken. De omvang van de afkoopsommen is momenteel € 16,5 miljoen. Als de afkoopsommen volledig zijn ingezet zal het financiële gevolg van minder activeren door de waterschapsbelasting moeten worden opgebracht.

In deze VJR 2016 wordt een groot aantal financiële voor- en nadelen ten opzichte van de begroting verwacht. Per saldo ontstaat een positief resultaat van € 780.000,-. De voor- en nadelen zijn opgesomd en toegelicht in de bijlagen I en II.

Dit voorjaar is gebruikt om een uitgebreide analyse te maken van alle uitgaven en inkomsten van het waterschap. Deze analyse is gebruikt om de resterende besparingsdoelstelling 2016 van € 330.000,- in te vullen. Doordat een groot aantal besparingen al in 2016 kan worden gerealiseerd kunnen we meer dan de noodzakelijke € 330.000,- aan besparingen invullen; uiteindelijk € 513.000,- meer. Dit is de belangrijkste verklaring voor het positieve resultaat van deze VJR 2016.

Daarnaast hebben we extra middelen vrijgemaakt om het veranderingsproces naar de nieuwe Omgevingswet (inwerking treden begin 2019) te waarborgen. Omdat we het monitoren van het bereiken van onze KRW doelen willen intensiveren hebben we de daarvoor beschikbare middelen naar voren geschoven, zonder de totale kosten voor monitoring te overschrijden.

Het saldo van de begroting komt door de genoemde voor- en nadelen uit op € 1.394.000,- negatief. Dit betekent dat de onttrekking aan onze algemene reserves € 780.000,- lager uit zal vallen.

Bestuursvoorstel

Deze tussenstand is eerder een actualisatie van de begrotingssituatie dan een werkelijk verloop van het jaar. De begroting 2016 is medio 2015 opgesteld en kan door latere ontwikkelingen in 2015 en begin 2016 niet meer actueel zijn. Vooral de structurele financiële gevolgen van de jaarrekening 2015 (zoals de invulling van de stelpost besparingen) zijn via deze VJR 2016 in de begroting 2016 verwerkt. Bij de najaarsrapportage kunnen wij u uitgebreider informeren over de financiële voortgang van 2016. Gevolgen met een structurele doorwerking hebben wij ook in de meerjarenraming 2017 – 2020 verwerkt.

2. Beleidsmatige voortgang 2016

Algemeen

Ten aanzien van het coalitieakkoord 2015-2019, het beheerprogramma 2016-2021 (jaarplan 2016) en onze bedrijfsvoering zijn de volgende ontwikkelingen te melden:

a. coalitieakkoord 2016 - 2019

Zwerfvuil

We verwijderen jaarlijks zwerf- en drijfvuil bij onze sluizen en rondom onze watergangen. Daarnaast zijn wij bezig met een project met enkele gemeenten en een recreatieondernemer om de kanalen in Westerwolde regelmatig te schonen.

Samenwerking waterketen

Regionaal wordt een aantal projecten uitgewerkt. Voorbeelden hiervan zijn “Gegevensbeheer” en “Meten en Monitoren”. Doelstelling van het project Gegevensbeheer is om beter inzicht te krijgen in de toestand van met name gemeentelijke objecten. Waterschappen hebben dit op zich goed op orde. Met het project Meten en monitoren proberen we inzicht in het daadwerkelijk functioneren van de afvalwaterketen te verkrijgen. Uiteindelijk is het de bedoeling de projecten bij één van de in de samenwerking betrokken partijen te organiseren.

In de clusters worden de waterakkoorden en daarin benoemde projecten momenteel uitgevoerd. Voorbeeld hiervan is het opstellen van Afvalwaterplannen (tevens Gemeentelijk RioleringsPlan – GRP) en het maken van een “uniform riool exploitatiemodel” voor de gemeenten welke momenteel in cluster Groningen Oost als pilot wordt uitgevoerd.

Stedelijk waterbeheer

Met één gemeente zal dit jaar een klimaatscan Water (stresstest) worden uitgevoerd. Na een bijeenkomst met de gemeenten zal worden bepaald welke gemeente hierbij betrokken wordt.

KRW versnellen

Monitoring van de realisatie van onze KRW doelen wordt geïntensiveerd. Dit betekent dat resultaten eerder bekend zijn. In 2018 komen we hiervoor met een tussenbalans.

Energie

Bestuursvoorstel

Overeenkomstig de discussies gevoerd met uw algemeen bestuur en de besluitvorming (AB 25 mei 2016) zullen we de komende jaren de kadernota energie uitvoeren. Vanaf 2017 nemen we in onze MJI jaarlijks € 1 miljoen op voor noodzakelijke investeringen. Elk investeringsvoorstel leggen wij afzonderlijk aan u voor.

Veenoxidatie

Er is gestart met een vervolgpilot voor het gebied Valthermond. Hiervoor wordt momenteel een uitvoeringsplan opgesteld.

Voor alle aandachtsgebieden brengen wij de actuele veendikte in kaart. Dat wil zeggen de dikte en ligging van het veen ten opzichte van de GLG (gemiddeld laagste grondwaterstand) en het maaiveld. De ervaringen die zijn opgedaan in de kartering in de pilotgebieden Valthermond en Hongerige Wolf en de geactualiseerde bodemkaart analyseren we om op basis daarvan te komen met een voorstel. De verwachting is dat we dit jaar een voorstel voor gaan leggen aan het DB/AB. De kartering zelf zal dan in 2017 plaatsvinden

De kennis die is opgedaan in de pilotgebieden zal gedeeld worden met de provincies en met stakeholders. Met de provincies zal onderzocht worden welke ruimtelijke voorwaarden vastgelegd moeten worden en waar het watersysteem meer leidend moet zijn bij het toekennen van de functie om veenoxidatie te voorkomen.

Dierenwelzijn

Nadat de concept beleidsvisie met uw algemeen bestuur is besproken werd een bijeenkomst met externe partijen gehouden. De resultaten hiervan zullen we verwerken, waarna de beleidsvisie definitief wordt gemaakt.

Communicatie

Het beleidsplan communicatie is geconcretiseerd. Daarin worden acties uitgezet op het terrein van de onderdelen zichtbaarheid, communicatieve organisatie, opiniemanagement en educatie. Ook hebben wij ons aangemeld om in het Unie programma "Heb Lef" een communicatief pilot project (open data portaal) te verzorgen. Wij houden u van de voortgang op de hoogte.

Zuiveringsstrategie

De concept zuiveringsstrategie is besproken met de portefeuillehouder. Aanpassingen zullen worden doorgevoerd waarna de nota naar het Dagelijks Bestuur gaat. Daarna wordt het besluitvormingstraject naar het AB in gang gezet.

Slibstrategie

De rapportage van de slibstrategie is besproken in een gemeenschappelijk AB bijeenkomst met waterschap Noorderzijlvest. Kern van het voorstel is dat gekozen wordt voor:

- Gruisdocering, voor een betere ontwatering van het slib;
- Membraam filterpersen in plaats van de huidige kamerfilterpersen;
- Ultra Lage Temperatuur Droging (ULTD) van het slib, bij 40 graden Celsius.

Voor de eerste twee punten zijn de kredieten voor uitvoering vrijgegeven bij waterschap Noorderzijlvest, als onderdeel van de GR met Noorderzijlvest.

Voor de ULTD wordt voor de uitwerking afgestemd met NZV. Na de afstemming wordt het besluitvormingstraject in gang gezet.

De besparing die vanaf 2018 opgenomen is in de MJR zal eveneens worden ingevuld door de nieuwe slibeindverwerking.

Bestuursvoorstel

Duurzaamheid

In uw vergadering van 25 mei heeft u kennis genomen van het duurzaamheidsverslag 2015. Daarbij hebben wij aangegeven het duurzaamheidsbeleid dit jaar te herijken. Voor een aantal onderdelen van ons duurzaamheidsbeleid, zoals de kadernota energie en de slibstrategie, zijn we al ver gevorderd.

b. programmaplan 2016

4.9.1 t/m 3 Calamiteitenzorg.

Wij starten onze acties (verbeteren bewustwording burgers en verbeteren evacuatieplannen gemeenten) wel, maar dat omvat vooral het ondersteunen van de “gemeentelijke kolom” en zal daarom doorlopen tot ná 2016. Onze actie (punt 2) voor ons eigen calamiteitenplan wordt dit jaar wel afgerond

5.1.1. Onder leiding van de provincie uitvoeren van pilot beekdalvisie Achterste diep

De beekdalvisie Achterste Diep is afgerond, maar heeft voor het waterschap niet tot het gewenste resultaat geleid. Het advies aan de CLG en aan GS is het uitvoeren van op maatwerk gerichte experiment(en). In plaats van grote pilotgebieden met verschillende bedrijven, gaat de aandacht uit naar een of enkele geïnteresseerde agrariërs die met de doelstellingen van de beekdalvisie aan de slag willen gaan en de ambitie hebben om een verdienmodel voor natte beekdalen te ontwikkelen.

5.2.1. Werkwijze peilbesluiten in veenoxidatie aandachtsgebieden (gereed 2016). Wordt in 2017 afgerond. Eerst wordt de ervaring met de pilots (Valthermond) gebruikt om de bestuurlijke besluitvorming te stroomlijnen. Daarna ronden wij de overige peilbesluiten in veenoxidatiegebieden af.

5.5.1. Flexibel peilbeheer duurswoldboezem (gereed in 2021). Dit jaar worden de laatste compenserende maatregelen afgerond. Daarna is dit actiepunt afgerond.

6.4.1. Instellen van natuurvriendelijk peilbeheer Schildmeer (gereed 2017). Is samen met punt 5.5.1. dit jaar afgerond.

6.13.3 Vanuit het landelijk verband gaan we als waterschap een hotspotanalyse uitvoeren voor de aanwezigheid van geneesmiddelen in effluent van onze zuiveringen.

De invulling van landelijk beleid wacht nog op de resultaten van de onderzoekstrajecten, die naar verwachting pas in 2019 afgerond worden. Aansluitend gaan we aan de slag met onze doorvertaling.

7.2.1. Strategie uitwerken samen met provincies over “peil volgt functie – functie volgt peil”. Wordt in 2017 afgerond.

c. bedrijfsvoeringsparagraaf 2016

Noordelijk Belastingkantoor

In de periode oktober 2015 tot maart 2016 hebben Hefpunt en de gemeente Groningen een

Bestuursvoorstel

verdiepende vervolgonderzoek uitgevoerd naar mogelijke samenwerking. In deze zogeheten planfase, is toegewerkt naar een definitief besluit van de betrokken besturen. Deze planfase heeft geresulteerd in een bedrijfsplan van het Noordelijk Belastingkantoor. De vier opdrachtgevers willen op basis van het onderhavige bedrijfsplan een bestuurlijk (voorgenomen) besluit nemen over het aangaan van de beoogde samenwerking. Het bedrijfsplan is daarmee de leidraad voor de bestuurlijke besluitvorming en onderwerp van advies van de ondernemingsraden.

Op 11 mei heeft u een informele informatieve bijeenkomst kunnen bijwonen (samen met bestuursleden van Wetterskip Fryslân en waterschap Noorderzijlvest) waarin het onderzoek werd toegelicht. Op basis van de input van deze informele bijeenkomst is een definitief plan en voorstel opgesteld. Deze ligt eveneens in deze bestuursvergadering voor.

In deze VJR is de stelpost besparingen voor het jaar 2016 ingevuld. Uiteindelijk is een mix van besparingen op uitgaven en extra inkomsten gerealiseerd. Zie verder de toelichting in bijlage II.

Omgevingswet

De Omgevingswet is intussen aangenomen door Eerste Kamer. De inwerkingtreding is gepland voor begin 2019.

Intern is een projectgroep opgericht. In de projectgroep zijn alle relevante afdelingen vertegenwoordigd. Vooralsnog haken we aan bij landelijk overleg (onder leiding van de Unie) van projectleiders en bij diverse initiatieven van provincie Groningen en Drenthe.

Tevens zijn er contacten met naburige waterschappen.

De Unie ontwikkelt momenteel een Roadmap met mijlpalen

Ten aanzien van de financiën is in april een ‘Hoofdlijnenakkoord’ gesloten. Belangrijke punten hierin zijn dat:

- het Rijk alle investeringskosten draagt die samenhangen met het invoeren van de Omgevingswet.
- elke partij zelf de transitiekosten draagt. Dat zijn de (tijdelijke) overgangskosten, zoals opleiding en aanpassing digitale voorzieningen. Hiervoor denken wij vanaf 2016 tot en met 2020 € 100.000,- per jaar nodig te hebben. Aan investeringen is de komende jaren € 400.000,- geraamd. Mogelijk wordt een deel van deze kosten via een “stimuleringsregeling” door het Rijk vergoed.
- voor de kosten van de uiteindelijke landelijke voorzieningen (centraal digitaal stelsel en het informatiepunt) is een vaste verdeelsleutel afgesproken. De omvang van deze kosten is onbekend, maar is wel gemaximeerd.
- besparingen mogen de betrokken partijen zelf houden. De omvang hiervan is ook nog onduidelijk.

4. Verloop financieel beheer, fiscale aangelegenheden, investeringsprogramma en treasury

Verloop financieel beheer

Inleiding

Het saldo van de voor- en nadelen in deze VJR bedraagt € 780.000,- (positief). Voor een toelichting op de onderdelen verwijzen wij u naar de bijlagen I en II. De structurele doorwerking is in de meerjarenraming 2017 – 2020 verwerkt.

Financiële afwijkingen

Bestuursvoorstel

Het overzicht van voor- en nadelen is ingedeeld naar kostensoorten en onderwerpen. Voor het uitoefenen van het budgetrecht van het algemeen bestuur is een toedeling van dit overzicht naar programma's en taken van belang. Het algemeen bestuur heeft per programma en per taak budget vastgesteld.

Per taak ontstaat het volgende beeld:

Saldo VJR 2016:	€ 779.883,-	
	Exploitatie	Belastingen
Watersysteembeheer	€ 519.784,-	€ 65.000,-
Zuiveringsbeheer	€ 234.099,-	- € 39.000,-
Totaal	€ 753.883,-	€ 26.000,-

Overige ontwikkelingen

Hefpunt kwartaalrapportage eerste kwartaal 2016

Op basis van de vastgelegde afspraken in de SLA (Service Level Agreement), is van Hefpunt de eerste kwartaalrapportage 2016 ontvangen. De rapportage over de exploitatiebegroting van Hefpunt geeft geen aanleiding tot het geven van een nadere toelichting of het maken van opmerkingen. De gemaakte en nog te maken kosten in relatie tot het Noordelijk Belastingkantoor (NBK) kunnen binnen de exploitatie van Hefpunt (onvoorzien) worden opgevangen.

De eerste prognose van de belastingopbrengst is wel in de cijfers verwerkt.

Kapitaallasten / bespaarde rente

In de begroting is voor 2016 rekening gehouden met de kapitaallasten behorende bij een totaal investeringsvolume van € 15,7 miljoen. Gezien de realisatie van de investeringswerken in 2015 mede gezien het aandeel van de investeringen in het Slochterdiep zal naar verwachting een investeringsvolume in 2016 worden gerealiseerd van € 20 miljoen.

De berekeningen voor deze voorjaarsrapportage geven aan dat zowel de rente als afschrijving naar beneden bijgesteld kunnen worden met in totaal € 285.000,-.

Bespaarde rente: doordat de omvang van onze algemene reserves per 1 januari 2016 hoger is dan waarmee in de begroting rekening is gehouden stijgt de bespaarde rentevergoeding.

Personeelslasten

Een herberekening van de personeelslasten laat zien dat we, rekening houdend met de vacatureruimte over het 1^e kwartaal, de personeelslasten met € 184.000,- voordelig kunnen bijstellen.

Onvoorziene uitgaven

Het beschikbare budget voor "onvoorzien" is € 213.000,-; € 107.000,- voor de taak watersysteembeheer en € 106.000,- voor de taak zuiveringsbeheer.

Bestuursvoorstel

Het dagelijks bestuur heeft in de vergadering van 15 februari besloten € 10.000,- bij te dragen aan het plaatsen van een Ecobrug over het Zeegserloopje. Deze bijdrage komt ten laste van de post onvoorzien watersysteembeheer. In bijlage II geven wij hierop een nadere toelichting.

Reservepositie

Aangevuld met de informatie uit deze VJR ziet onze (algemene) reservepositie er als volgt uit:

	Stand 01.01.2016	Onttrekking (-) toevoeging (+) 2016	Saldo VJR 2016	Stand 31.12.2016	Minimum- Niveau
Watersysteembeheer	8.954.000	- 1.200.000	585.000	8.339.000	1.145.000
Zuiveringsbeheer	392.000	192.000	195.000	779.000	855.000
Totalen	9.346.000	- 1.008.000	780.000	9.118.000	2.000.000

In deze opzet gaan we er vanuit dat het saldo van de VJR ook het rekeningresultaat 2016 zal worden. Zoals in de inleiding gesteld is deze VJR eerder een bijstelling van de begrotingscijfers dan een prognose van een rekeningresultaat en is dit resultaat eerder theoretisch.

In de MJR 2017 - 2020 gaan wij verder in op het reservebeleid de komende jaren.

Invulling stelpost besparingen

Vanaf de begroting 2015 hebben we onszelf als doel gesteld jaarlijks € 0,5 miljoen op de exploitatie te besparen. Deze besparing kan gerealiseerd worden via lagere exploitatie uitgaven of hogere inkomsten. In bijlage I en II is de concrete invulling zichtbaar gemaakt en kort toegelicht.

We hebben ervoor gekozen dit voorjaar één grote slag te maken om niet alleen voor 2016 maar ook voor de jaren daarna in beeld te brengen welke besparingsmogelijkheden reëel zijn. Uiteindelijk denken we € 1,8 miljoen te kunnen besparen, waarmee we de stelpost besparingen tot en met 2019 kunnen invullen. Omdat we dit jaar meer kunnen besparen dan nodig om de stelpost in te vullen is een incidenteel voordeel op de exploitatie ontstaan van € 0,5 miljoen.

Omgaan met HWBP-bijdrage

De waterschappen betalen jaarlijks € 181 miljoen voor het HWBP. Het Rijk legt daar eveneens € 181 miljoen bij. Met deze bijdragen wordt het Deltafonds gevoed. Hieruit worden HWBP-projecten voor 100% gefinancierd.

Sinds 2014 is het "project gebonden aandeel" in de kosten van HWBP projecten ingevoerd. Dit betekent dat 10% van de kosten van nieuwe HWBP-projecten (nHWBP) van het eigen waterschap door het waterschap zelf moet worden betaald, 90% van de kosten wordt uit de nieuw ingestelde Dijkrekening betaald. Het Rijk betaalt 50%, de waterschappen 40%. De bijdragen van de waterschappen worden daarom vanaf 2014 in tweeën gesplitst: ze betalen een bijdrage voor het oude HWBP (Deltafonds) en ze betalen een bijdrage voor het nieuwe nHWBP (Dijkrekening).

Waterschappen die al een nHWBP-project uitvoeren (wij nog niet) betalen een deel van de kosten zelf; het 10% aandeel.

De komende jaren zullen de kosten voor de waterschappen van het (oude) HWBP afnemen. Projecten van vóór 2014 zijn een keer uitgevoerd. De kosten voor het (nieuwe) nHWBP zullen voor de waterschappen de komende jaren stijgen en uiteindelijk € 181 miljoen minus 10% gaan bedragen. In 2015 betaalden de waterschappen van de € 181 miljoen nog € 171 miljoen voor het oude HWBP en

Bestuursvoorstel

€ 9 miljoen voor het nHWBP. Daarnaast betaalden de waterschappen € 1 miljoen zelf als project gebonden aandeel.

De omvang van de werkelijke kosten voor onze HWBP-projecten is nog uiterst onzeker. Momenteel is onze inschatting dat de dijkversterkingswerken (Delfzijl – punt van Reide en Punt van Reide – Nieuwe Statenzijl) rond de € 7 miljoen per kilometer bedragen. Van deze kosten komt 10% voor onze rekening. Bij afgerond 20 km dijk bedragen de kosten € 140 miljoen. Ons 10% aandeel hierin is € 14 miljoen.

Omdat we onze jaarlijkse HWBP-bijdrage niet activeren, maar in één keer ten laste van de exploitatie brengen is ons voorstel dat ook voor ons toekomstig eigen 10% aandeel in onze projecten te doen. Hiermee verbetert op de middellange termijn onze schuldpositie en besparen we op rentekosten. Ons 10% aandeel in de kosten (€ 14 miljoen) zal gespreid ten laste van de exploitatie worden gebracht. Het uitvoeren van onze HWBP-dijkprojecten kent een lange doorlooptijd. Startdatum is vermoedelijk 2022. Bij een doorlooptijd van 10 jaar bedragen de jaarlijkse kosten € 1,4 miljoen.

In onze begroting en meerjarenraming gaan we nog uit van de “oude” HWBP bijdragen. Feitelijk is deze raming te hoog.

Onze werkelijke HWBP-bijdrage voor dit jaar zal € 4,1 miljoen gaan bedragen. In onze begroting staat nog € 4,3 miljoen. Het verschil tussen beide bedragen zal de komende jaren groeien. Ons voorstel is om deze “ruimte” niet vrij te laten vallen in de algemene middelen, maar te reserveren. De reserve kunnen we dan gebruiken om ons 10% aandeel te betalen.

Het waterschapshuis

Dit voorjaar zijn gesprekken gevoerd over het opnieuw toetreden van het waterschap bij HWH. Het bestuur van het Waterschapshuis heeft op 22 april 2016 gesproken over mogelijke hernieuwde deelname van ons waterschap aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Waterschapshuis. Met het oog hierop en in het belang van de collectieve samenwerking wordt het bestuur voorgesteld om in afwijking van de GR HWH in te stemmen met afname van producten door Hunze en Aa's tot aan de toetreding van ons in de GR HWH (intentie is 1 januari 2018). De financiële gevolgen van dit herintreden zijn in de MJR 2017 – 2020 verwerkt. De gevolgen voor de begroting 2016 zijn beperkt en leiden voor zover we nu inschatten niet tot financiële bijstellingen.

Fiscale aangelegenheden

Automatisch ontheffen van belastingaanslagen zuiveringsheffing

Een uitgangspunt van de zuiveringsheffing / verontreinigingsheffing is dat er betaald wordt al naar gelang er gebruik wordt gemaakt van een dienst: betalen naar gebruik. Deze belastingsoorten zijn “tijdvakbelastingen”.

Tot nu toe worden aanslagen zuiveringsheffing bij verhuizingen binnen en buiten het beheergebied (waarbij de belastingplicht vervalt) alleen “op verzoek” aangepast, conform onze belastingverordeningen.

Belastingbetalers hebben “recht” op de ontheffing bij verhuizingen, maar moeten er dus zelf om vragen. Feitelijk brengen we deze belastingbetalers te veel in rekening. Hefpunt beschikt over alle informatie om dergelijke wijzigingen op te merken en te verwerken en wil dat nu proactief oppakken. Het tussentijds aanpassen van de belastingaanslag gebeurt nu niet automatisch. Bij de belastingbetaler geeft dat een gevoel van onrechtvaardigheid; of op z'n minst een slechte service. Het

Bestuursvoorstel

is niet bevorderlijk voor het draagvlak bij de belastingbetaler. Dit vertaalt zich dan ook in een groot aantal “contactmomenten” (mail en telefoon) met belastingplichtigen. Deze “contactmomenten” brengen ook kosten met zich.

Vanaf 1 januari 2017 zal Hefpunt automatisch ontheffing verlenen bij belastingbetalers die daar recht op hebben. Het dagelijks bestuur van Hefpunt heeft hiertoe – als bevoegd gezag – in februari besloten. Als gevolg hiervan zal het aantal op te leggen vervuilingseenheden met 2000 dalen vanaf 2017.

Vennootschapsbelastingplicht (vpb)

Per 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen vpb-plichtig. Dit betekent dat over de fiscale winst belasting moet worden afgedragen; 20% bij een winst tot € 200.000,-, 25% bij elke hogere winst. Doel van de vpb-plicht is het gelijkstellen van de fiscale behandeling van bedrijven en overheidsbedrijven. De activiteiten die mogelijk onder de verplichting vallen zijn inmiddels geïnventariseerd. Vooralnog gaan we ervan uit dat onze activiteiten niet onder de vpb-plicht vallen. In de loop van 2016 zal onze conclusie worden voorgelegd aan een fiscalist. Ook het merendeel van onze collega waterschappen komen tot dezelfde voorlopige conclusie. Hierbij wordt er wel op gewezen dat de belastinginspecteur uiteindelijk nog met deze conclusie moet instemmen.

Investeringsprogramma

In de begroting is voor 2016 rekening gehouden met de kapitaallasten behorende bij een totaal investeringsvolume van € 13,7 miljoen verhoogd met € 2 miljoen vanwege de investeringen in het Slochterdiep, totaal € 15,7 miljoen. Gezien de realisatie van de investeringswerken in 2015 mede gezien het aandeel van de investeringen in het Slochterdiep zal naar verwachting een investeringsvolume in 2016 worden gerealiseerd van € 20 miljoen.

Uitvoering investeringsprogramma

Ten aanzien van het uitvoering van het investeringsprogramma wordt alleen gerapporteerd over afwijkingen waarvan u op de hoogte gebracht moet worden. Dit kunnen te verwachten afwijkingen van de door u beschikbaar gestelde kredieten zijn, verschuivingen tussen kredieten of onvoorziene gebeurtenissen. Zo mogelijk kan een rapportage vergezeld gaan van een te nemen besluit door het algemeen bestuur.

De volgende investeringen geven aanleiding tot een nadere toelichting en kredietbijstelling.

Diverse baggerwerken

In 2015 en 2016 zijn een drietal kredieten, als C-investering, verstrekt voor de volgende baggerwerken:

project	omschrijving	krediet
627	Baggeren Hoogezand en omgeving	€ 420.000
690	Baggeren Meedenerdiep	€ 297.000
700	Baggeren stedelijk gebied Groningen	€ 225.000
Totaal		€ 942.000

Bestuursvoorstel

De baggerwerkzaamheden zijn inmiddels als één project aanbesteed. Naar verwachting zullen de totale kosten € 700.000,- bedragen. Door het baggerwerk als één groot werk aan te besteden hebben we de efficiëntie en kwaliteit geoptimaliseerd en een scherpere prijs behaald.

We stellen voor de drie verschillende kredieten samen te voegen tot één krediet van € 700.000,-. Het restant van € 242.000,- kan dan vrijvallen.

Vispassages Waddenfonds (project 479)

In 2010 heeft het AB een krediet van € 215.000 vrijgegeven als cofinanciering (op een totaal budget van 1,2 miljoen euro) voor de realisatie van een vijftal vispassages die als onderdeel van het Waddenfonds project “Van Wad tot Westerwoldse Aa” gerealiseerd zullen gaan worden. Het betreft hier de locaties: stuw De Bult, stuw Veelerveen, stuw De Tjamme, gemaal Hongerige Wolf en de sluzen bij Nieuwe Statenzijl. Het overige deel van de kosten wordt betaald vanuit een subsidie van het Waddenfonds en een bijdrage van Rijkswaterstaat (RWS). De RWS bijdrage heeft alleen betrekking op de vispassage Nieuwe Statenzijl. De vispassages bij Nieuwe Statenzijl, De Bult, Veelerveen en De Tjamme zijn gerealiseerd en opgeleverd. De passage bij Hongerige Wolf is door een in gebreke stelling van de aannemer vertraagd. Deze passage zal in 2016 worden afgerond. Het is op dit moment nog onbekend welke financiële consequenties deze in gebreke stelling zal hebben. Vanuit de Waddenfonds subsidie worden diverse projecten gefinancierd. Gebleken is dat de te ontvangen subsidie voor interne uren lager is dan waarmee is gerekend. Dit betekent dat de subsidiebedragen waar rekening mee is gehouden in werkelijkheid lager zijn. Het financieel nadeel bedraagt € 80.000,-. Dit betreft € 55.000,- minder subsidie door een lagere vergoeding van de eigen uren en € 25.000,- hogere bouwkosten. De hogere bouwkosten bestaan grotendeels uit de realisatie van een extra damwand bij vispassage Veelerveen. De huidige situatie bleek op deze locatie onverwacht af te wijken van de oorspronkelijke bouwtekening waardoor deze extra maatregel noodzakelijk was.

Voorgesteld wordt het krediet van project 479 “Vispassages Waddenfonds” met € 80.000,- te verhogen. Het totaalkrediet wordt dan € 295.000,-.

Gemaal Rozema revisie (project 674)

Binnen dit project worden de verouderde, risicovolle onderdelen van het besturingssysteem voor pompinstallatie 1, 2, 3 en 4 vervangen, alsmede het klimaatbeheersysteem.

Voor dit project is in 2014 een C krediet beschikbaar gesteld van € 192.000,- en in 2015 van € 135.000,-. Totaal € 327.000,-. Een deel van de kosten te weten; € 250.000,- kan geclaimd worden bij de Bodemdalingscommissie. De bruto investering bedraagt derhalve € 577.000,-.

De inbedrijfstelling is inmiddels gestart waardoor meer voortschrijdend inzicht is verkregen. Hierdoor is nogmaals goed gekeken naar de onderdelen die buiten scope van dit project vallen en met name naar de keersluis. De keersluis is een kritische primaire kering tijdens hoog water situaties.

Op de keersluis na is alle besturing van het gemaal ondergebracht in het Adroit automatiseringssysteem. Dit betekent dat voor lokale besturing van de keersluis nog het verouderde Scada systeem in de lucht moet blijven. Dit systeem draait op een oude XP-machine (niet veilig in het kader van informatieveiligheid) en kan niet overweg met een nieuwe Windows versie. Wanneer de machine of software crasht zijn er geen historische data van de keersluis meer beschikbaar en worden storingen niet meer doorgegeven. Besturing op afstand is nu niet mogelijk.

Daarnaast is de hard- en software van de keersluis (PLC6) out-of-life en deze onderdelen zullen op termijn vervangen moeten worden. Een PLC is een Programmable Logic Controller (programmeerbare

Bestuursvoorstel

logisch eenheid). Bij nader inzien biedt het voordelen om de keersluis alsnog binnen de scope van dit project op te nemen.

Voordelen:

- Functionaliteit van de keersluis is ook voor de komende 10-15 jaar gewaarborgd;
- Wanneer de oude PLC6 vervangen wordt, kan gelijk de kans worden benut om de keersluis volledig onafhankelijk te maken van het gemaal Rozema. Wanneer de verbinding met PLC5 weg valt kan PLC6 autonoom functioneren (op basis van de radarmeting op de keersluis);
- Functionaliteit wordt in het huidige Adroit systeem opgenomen waardoor het verouderde Scada systeem komt te vervallen. Hiermee verdwijnt het risico op een crash en de informatieveiligheid wordt vergroot;
- De beheerder kan straks op afstand de keersluis besturen;
- De aannemer zit op dit moment midden in de materie en kan dit werk hierdoor mogelijk eenvoudig, snel en prijstechnisch gunstig uitvoeren.

De kosten van deze extra werkzaamheden worden geraamd op € 35.000,- en kunnen binnen het beschikbaar gesteld krediet worden uitgevoerd. Deze ruimte is binnen het krediet aanwezig omdat de aanbesteding gunstig is uitgevallen. De extra kosten kunnen niet worden geclaimd worden bij de Bodemdalingscommissie. Voorgesteld wordt de extra werkzaamheden aan de keersluis binnen het krediet uit te voeren.

Treasury.

Jaarlijks wordt een liquiditeitsbegroting opgemaakt met als doel inzicht te verkrijgen of en wanneer eventuele geldleningen moeten worden aangetrokken. De liquiditeitsbegroting wordt in de loop van het jaar regelmatig geactualiseerd. In de liquiditeitsbegroting wordt een inschatting gemaakt van de uitgaven en inkomsten per maand.

Volgens de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) mag 23% van het begrotingstotaal met kort geld worden gefinancierd. Dit wordt de kasgeldlimiet genoemd. Voor 2016 is de kasgeldlimiet € 21 miljoen. Omdat kort geld goedkoper is dan lang geld proberen we zo veel mogelijk rood te staan tot aan de kasgeldlimiet. De kasstroom van de belastingopbrengst is niet gelijkmatig over het jaar verdeeld. Daarom wordt, ook in overleg met onze accountant, indien nodig gekozen voor een tijdelijke hogere financiering met kort geld en dus een tijdelijke overschrijding van de kasgeldlimiet. De Wet Fido biedt deze mogelijkheid conform Artikel 4, lid 2 "indien een openbaar lichaam voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschrijdt, stelt het daarvan de toezichthouder op de hoogte, en legt het de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voor aan de toezichthouder." De eventuele overschrijdingen van de kasgeldlimiet blijven binnen de toegestane periode.

Voorstel

- kennis te nemen van de voorjaarsrapportage 2016;
- de eerste begrotingswijziging 2016 vast te stellen;
- de baggerkredieten "Hoogezand en omgeving" (627), "Meedenerdiep" (690) en "stedelijk gebied Groningen" (700) samen te voegen tot één krediet van € 700.000,-;
- het krediet van het project "Vispassages Waddenfonds" (479) te verhogen met € 80.000,- tot € 295.000,-;

Bestuursvoorstel

- binnen het project "Gemaal Rozema revisie" extra werkzaamheden aan de keersluis uit te voeren voor maximaal € 35.000,-. Dit bedrag kan worden gedekt binnen het huidige krediet.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Alfred van Hall
dijkgraaf